

Brez direktorja: Filli se bo pomeril le s Kaduncem

Le z **Igorjem Kaduncem** se bo **Marko Filli** 24. aprila pomeril, ali bo še direktor RTVS. Filli delo direktorja opravlja že sedem let, čeprav še nikoli ni bil izvoljen po vseh pravilih. Programski svet je ta teden ugotovil, da sta pravilno kandidature vložila le Filli in Kadunec, **Dušan Hedl** pa ne.

Zaradi varstva osebnih podatkov so pravilnost kandidatur preverjali za zaprtimi vrati. Predstavitev kandidatov in odločanje o novem direktorju pa bo 24. aprila javno, je že prejšnji teden napovedal predsednik programskega sveta **Miran Zupanič**.

Zaprto o direktorju, odprto do vstajnikov

Januarja letos, ko za Fillija ni bilo dovolj glasov, je prvič v novejši zgodovini zavoda programski svet o generalnem direktorju glasoval celo za zaprtimi vrati.

Ko so se svetniki pred tem maja lani seznanili, da je sodišče odstavilo Fillija z ugotovitvijo, da je bila za direktorico izvoljena **Nataša Pirc Musar**, je bilo podobno škandalozno zaradi novinarskih protestov proti poseganju v njihovo avtonomijo. Med novinarje sta se namreč prikradla dva levičarska aktivista z velikim transparentom, ki je pozival: SMRT JANŠIZMU.

Programski svet je takrat še zadnjič vodil prejšnji predsednik Mitja Štular.

Od tam je posnetek:

Foto: Peter Jančič

Štular je protestnika in nespodoben transparent spregledal.

Večina drugih tudi ali pa so se vsaj delali, da nič ne vidijo.

Filliju je maja lani za največ leto dni programski svet podelili mandat vršilca dolžnosti, ker zavod do izvolitve pravega direktorja nekdo mora voditi. To največ leto se bo izteklo čez slab mesec dni.

Kako Filli ni bil izvoljen prvič

Nekdanji finančnik RTV **Igor Kadunec** je za generalnega direktorja kandidiral že velikokrat, a še nikoli ni zbral več kot kak glas. Kandidirati je poskušal še kulturnik **Dušan Hedl**, ki pa ni poslal vseh dokazil in so ga izločili.

Hedl je na zadnjih lokalnih volitvah s svojo listo kandidiral za župana Šentilja, a se mu ni uspelo uvrstiti v drugi krog, je pa njegova lista dobila dva občinska svetnika, svetnik je tudi Hedl.

Pred desetletjem, ko je Hedl v Mariboru kandidiral za direktorja Narodnega doma, je izpadel, ker tudi po dodatnem pozivu ni poslal dokazila o »*aktivnem znanju vsaj enega svetovnega jezika*«. Imenovan je bil **Vladimir Rukavina**.

[socialpoll id="2433489"]

Filli je generalni direktor RTVS prvič postal leta 2010, ko ni bil izvoljen. Zgodilo se je 25 maja. Za Fillija je takrat glasovalo 14 programskih svetnikov. Torej eden premalo.

Bil sem član programskega sveta, ki je odločal. Nisem glasoval za Fillija.

Pred glasovanjem niti pomislil nisem, da bi bil direktor lahko izvoljen z manj kot 15 glasovi. Izbirali nismo prvič. Pred tem generalni direktor še nikoli ni bil izvoljen ali odstavljen z manj glasovi. Najpomembnejši pravni akti, statut zavoda in poslovnik programskega sveta, so jasno govorili, da odloča večini vseh svetnikov. Torej najmanj 15 svetnikov. Enako sem razumel tudi zakon o RTV.

Kako se znebiti Jožeta Možine?

Tedanji predsednik programskega sveta **Jernej Pikalo** je v programskega svetu zastopal takrat vladajočo SD. Pozneje je v vladi Alenke Bratušek postal minister. Pred glasovanjem o direktorju Pikalo ni opozoril, da zapisana in objavljena pravila zavoda o volitvah direktorja ne veljajo.

Po glasovanju pa je naglo razglasil, da je s 14 glasovi Filli izvoljen za generalnega direktorja zavoda. Presenečenje je bilo tolikšno, da se takoj nihče ni odzval.

Da bo razglasil novega direktorja tudi, če ne bo dovolj glasov, je bil Pikalo pripravljen že pred glasovanjem. Z mnenji pravnikov. Ko se je presenečenje poleglo in so se začeli protesti, je Pikalo naglo prekinil sejo.

Za levico, državi je takrat vladal **Borut Pahor**, je bilo zelo pomembno, da dobi svojega generalnega direktorja.

Le tako so se namreč lahko znebili še direktorjev televizije in radia: **Jožeta Možine** in **Vinka Vasleta**, ki sta bila izvoljena še v času, ko je državi vladala prva vlada **Janeza Janše** in je bila večina v programskem svetu desna. Mandati so se **Anton Guzeju**, Možini in Vasletu iztekli že nekaj mesecev pred glasovanju o Filliju. Tedanjemu generalnemu direktorju Antonu Guzeju janaurja tisto leto.

Ker se levica ni mogla dogovoriti, kdo bodo po novem šefi, je staro vodstvo še opravljalo posle na podoben način kot jih zadnje leto Filli. Zavod mora imeti direktorje.

Cilj: postaviti svojega urednika

Ponovno Guzej ni niti kandidiral, saj je bilo jasno, da nima nobene možnosti, da bi bil izvoljen.

Zamenjava generalnega direktorja po menjavi oblasti ima obsežne posledice. Z odstavitvijo Možine in Vasleta in nastavitvijo novih direktorjev bi lahko nova večina postavila

še urednike. Pomemben je bil predvsem položaj Možine, ker je televizija politično vplivna. Prezem tega položaja je odpiral pot za postavitve urednika informativnega programa TVS: kar je bil **Rajko Gerič**.

Radio je bil manj zanimiv, ker je manj vpliven. Ker se niso mogli uskladiti, komu pripada kaj, je bilo glasov za Fillija premalo.

Eden premalo, da bi na nesporen način potrdili naslednika dotedanjega generalnega direktorja **Antona Guzeja**, ki je strankarsko sodil na desno, a ni bil član SDS, SLS ali NSi.

Napaka kot temelj vladanja

Pikalo se je, ko je razglasil, da je Filli izvoljen s 14 glasovi, skliceval na zakon o RTV. V zakonu je bila napaka pri številčenju vrstic in in bi ga bilo mogoče brati tudi tako, da je kvalificirana večina svetnikov potrebna za povsem nepomembne odločitve, za pomembne, denimo izvolitev generalnega direktorja in spremembe najpomembnejših pravnih aktov pa navadna.

Pikalo je zakon prebral na način, ki je bil za Fillija in njegov politični pol ugodnejši.

Na to, da bo uporabljena napaka v zakonu in da bo za izvolitev zadoščala navadna večina, bi moral predsednik programskega sveta opozoriti v javnem razpisu kandidate in tudi svetnike, preden smo glasovali. Kakšna večina je potrebna, je pomembno.

Nič od tega se ni zgodilo.

Odločitev Pikala, da zadošča navadna večina, je padla na sodišču. Sodnik je odločil, da očitna napaka v zakonu ne more biti temelj za prevzem oblasti Fillija na RTVS. Žezlo oblasti, ki ga niti še dobil ni, je Filli moral vrniti Guzeju.

A že čez čas je višje sodišče sodbo nižjega razveljavilo, da to ne sme presojati, kaj v zakonu je napaka in kaj ne, ker je

to kvečjemu stvar ustavnega sodišča. Napaka je v drugem delu leta 2010 obveljala. Filli je postal direktor, čeprav ni bil izvoljen po pravilih, ki so veljala in veljajo.

Filli je za novega direktorja televizije predlagal **Janeza Lombergarja**.

Deset let pred temi zapleti sem postal predstavnik društva novinarjev v svetu RTV, da bi Lombergarja odstavili.

Zaradi enega glasu, mojega, je bil Lombergar tudi razrešen. Po desetletju se je vrnil.

Valenčičev živi ščit

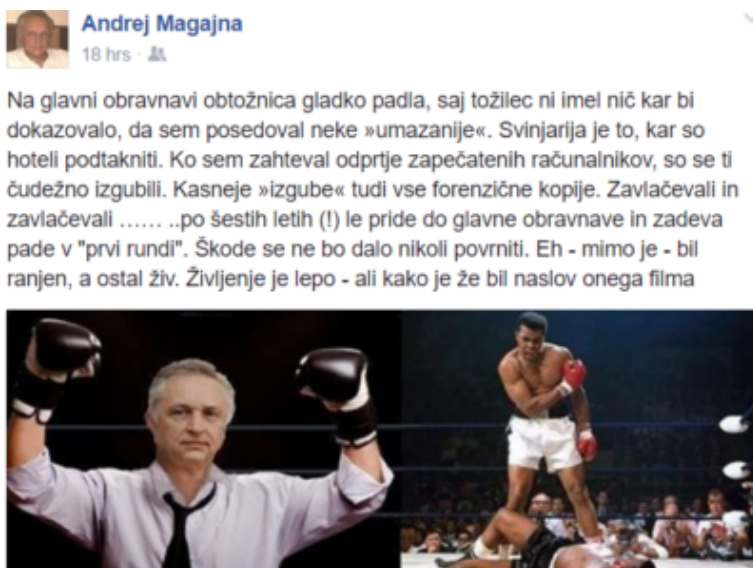
Preden je bil Lombergar z odločno večino ponovno izvoljen, sem odšel iz dvorane, ki je čisto na vrhu stavbe TVS. Ni se spodobilo glasovati.

Namesto **Rajka Geriča** je urednica televizije pozneje postala **Ksenija Horvat Petrovčič**. Lombergar se je z njo tudi osebno nekoliko zapletal.

V zgodovino se je Horvat Petrovčičeva zapisala z angažiranjem **Erika Valenčiča** za dopisnika iz bližnjega vzhoda, kar je sprožilo veliko čudenja, ker aktivist, ki je nekoč kot živi ščit potoval varovat Sadama Huseina, za to vlogo ni izpolnjeval pogojev. Dopisnico pa je TV tam tudi že imela. Uredniško usmeritev Horvat Petrovčičeve pa je pozneje Valenčič pokazal z dokumentarcem Koalicija sovraštva. Dokumentarec je javnost opozarjal na nevarnost, ki da državi v času levičarskih vstaj in pred serijami islamističnih terorističnih dejanj menda preti iz skrajne desnice.

Leva večina je skušala leta 2010 do svojih kadrov na RTVS priti še na drug način: z novim zakonom o RTVS. A jim je spodletelo. Decembra 2010 so o spremembi ureditve odločali celo volivci na referendumu in jo z velikansko večino zavrnil. Rezultat je bil tak:

Da je projekt padel, je veliko prispeval **Andrej Magajna**, ki je novemu zakonu nasprotoval, češ da omogoča privatizacijo javnega zavoda. Več o tem, kakšno ceno je za to plačal Magajna, ko so mu policisti nenadoma preiskali stanovanje, je dostopno [v članku](#), ki se odpre tudi, če kliknete posnetek Magajne na sliki:

Nekdanji poslanec SD in predsednik krščanskih socialistov Andrej Magajna je tak posnetek objavil na svojem FB profilu, ko je sodišče letos ugotovilo, da tožilec nima primera proti njemu.

Napaka Nataša Pirc Musar

Čez štiri leta, ko je Filli oddelal svoj prvi mandat, je bila za generalno direktorico z dovolj glasovi, torej 15, izvoljena **Nataša Pirc Musar**. Poslanci so medtem popravili napako v zakonu, da ni možna razlaga, da zadošča tudi manj glasov. A glasovanje, ki ga je Filli izgubil, so na RTVS razveljavili z oceno, da dva svetnika ne bi smela glasovati.

Filliju je to omogočilo, da je – že spet na sporen način – dobil dodaten mandat.

Maja lani je po daljšem pravdanju dokončno obveljalo, da je bila Musarjeva le izvoljena, Filli pa torej ne.

Od takrat je Filli vršilec dolžnosti. Pravega direktorja pa iščejo. Iščejo ga skoraj že eno leto.

Filli že spet pade

Poskus, da bi Fillija na zakonit način izvolili vsaj v tretje, je nazadnje propadel januarja letos. Za Fillija je glasovalo premalo svetnikov. Ni jih bilo 15.

Je pa novi predsednik programskega sveta **Miran Zupanič** takrat povzročil škandal, ko je pristal na zaprtje seje. O generalnem direktorju so januarja programski svetniki prvič v novejši zgodovini glasovali za zaprtimi vrati. Domnevno zaradi varovanja osebnih podatkov kandidatov. Čeprav je po pravilih glasovanje javno.

Konec tega meseca nameravajo vajo volitev Fillija ponoviti, le da tokrat novinarjev iz dvorane ne bodo nagnali, da bi zaščitili zasebnost direktorskih kandidatov.

Revolt zaradi zapiranja vrat novinarjem v najpomembnejši medijski hiši in v javnosti je bil prevelik.

Ali bo Filliju vsaj v četrtem poskusu čez dva tedna uspelo zbrati dovolj glasov za generalnega direktorja, kar je že skoraj sedem let, je negotovo.

Če ne bo izvoljen nihče, bo moral programski svet imenovati vršilca dolžnosti, ki bo zavod začasno vodil. Lahko Fillija, ki je začasni direktor že dolgo ali pa koga drugega.

[the_ad_placement id="dodatek"]